

TÓM TẮT ĐẠI CHIẾN THẾ GIỚI

LẦN THỨ 2

Đám mây hình nấm do quả bom nguyên tử ném xuống Nagasaki Nhật Bản tạo thành vào năm 1945

Đến gần cuối chiến tranh, Mỹ chiếm được các căn cứ gần Nhật và bắt đầu ném bom vào các đảo nước này. Tuy không mạnh mẽ như tại Đức, việc ném bom rất có hiệu quả tại vì nhà cửa ở Nhật dễ sập hơn và người Nhật ít chuẩn bị trước hơn với mối đe dọa này. Thêm vào đó, việc mất các thuộc địa và quan trọng hơn là việc mất hàng hải đã làm tê liệt khả năng thu thập tài nguyên cần thiết. Vì thế, ngành công nghiệp Nhật không thể sản xuất bằng mức mà Đức có thể duy trì được vào lúc chiến tranh sắp chấm dứt.

Quân Đồng Minh có kế hoạch đổ bộ vào Nhật, nhưng sự phát triển bom nguyên tử làm thay đổi tình hình. Ngày 6 và 9 tháng 8, hai quả bom đã được Hoa Kỳ thả xuống Hiroshima và Nagasaki. Quân đội Liên Xô sau khi kết thúc chiến tranh ở Đức đã tuyên bố chiến tranh với Nhật, và sau khi Mỹ thả bom nguyên tử xuống Hiroshima đã tấn công Đạo quân Quan Đông của Nhật đang đóng ở Mãn Châu ngày 9 tháng 8. Thấy rõ

không thể cứu vãn được, ngày 15 tháng 8, Nhật hoàng tuyên bố đầu hàng Đồng Minh. Ngày 2 tháng 9 năm 1945, Nhật Bản ký văn kiện đầu hàng không điều kiện, sáu năm và một ngày sau khi cuộc thế chiến bắt đầu (kể từ ngày Đức xâm lược Ba Lan). Tuy nhiên hậu quả của hai vụ ném bom này thì cho đến gần đây, những người dân Nhật vẫn phải gánh chịu.

Ảnh hưởng đến dân thường

Nạn nhân quân đội Nhật Bản tại Nam Kinh

Chiến tranh thế giới thứ hai đem đến cho dân thường nhiều nỗi đau thương chưa từng thấy. Trong hơn 50 triệu người chết vì chiến tranh trên một nửa là thường dân, bị giết bằng nhiều cách khác nhau. Nhiều người bị chết bởi bom đạn và nhiều hơn nữa vì việc thiếu lương thực và không có dịch vụ cần thiết cộng thêm việc phá hoại nhà cửa và các phương tiện cho dân trong chiến tranh. Nhiều hơn nữa bị chết vì các chiến dịch có mục tiêu là dân thường để giảm sự ủng hộ của quần chúng đối với chính quyền và tàn phá khả năng sản xuất vào việc chiến tranh. Thêm vào đó, nhiều người đã bị hành hình vì lý do quốc tịch, dân tộc và tín ngưỡng.

Trại tập trung Đức quốc xã (Holocaust)

Xác chết tù nhân trong trại tập trung Bergen Belsen của Đức Quốc xã Chiến dịch tàn sát tù binh chiến tranh và thường dân điển hình nhất và có tổ chức nhất là các chương trình được vạch ra và thực hiện bởi Đức quốc xã. Ban đầu chỉ nhắm mục tiêu vào người Do Thái tại nước này, cộng thêm một số nhóm người ít người không ưa thích. Chế độ Đức quốc xã bắt đầu thành lập trại để cách ly các nhóm người này, sau đó dùng lao động cưỡng bách và cuối cùng tiêu diệt hàng loạt. Các nhóm người Do Thái, người đồng tính luyến ái và người có khuyết tật là các mục tiêu đầu tiên, nhưng những người đối lập chính trị như những người theo chủ nghĩa xã hội và các nhân vật tôn giáo (kể cả tín đồ Cơ đốc giáo) lên tiếng cũng bị bắt giữ.

Một khi chiến tranh bùng nổ và phần đất Đức xâm chiếm tăng lên, các lãnh thổ mới chiếm này cũng bị tính trong nỗ lực đó. Riêng Ba Lan đã bị ảnh hưởng rất nhiều, với gần toàn bộ dân số Do Thái tại nước này và một số đông người Cơ đốc giáo đã bị tiêu diệt. Hàng chục triệu Người Nga và các người Slav bị chinh phục khác cũng bị giam cầm tại hơn 100 trại tập trung của Đức trên khắp các vùng lãnh thổ châu Âu bị nước Đức Quốc xã chiếm đóng. Các trại lớn nhất là Dachau, Buchenwald, Ravensbrück, Auschwitz, Majdanek, Bergen Belsen, Gusen... Số người được giải phóng khỏi các trại này sau chiến tranh chỉ còn vài trăm nghìn.

Tổng số người đã bị giết trong các trại tập trung, trong các chương trình tiêu diệt và trong khi bị chính quyền Đức ngược đãi có lẽ không bao giờ có thể biết chính xác được. Có một số ước đoán cao hơn 10 triệu người, trong đó 5 tới 6 triệu là người Do Thái bị giết trong các chương trình tiêu diệt có mục đích.

Xô Viết

Tù binh Đức bị quân đội Liên Xô bắt tại Berlin, tháng 5 năm 1945 Đức không phải là nước duy nhất có tổ chức tàn sát dân thường. Liên Xô dưới thời Stalin cũng có những hành động đó.*[cần dẫn nguồn]* Tù binh Đức bị ngược đãi rất nhiều, trong trận đánh Stalingrad khoảng 260.000 quân tập đoàn quân 6 Đức bị bao vây sau đó 91.000 bị bắt làm tù binh, chỉ còn 6.000 người sống sót để trở về, cũng như thường dân trong các khu vực được tái chiếm từ Đức, một số lớn bị buộc tội làm tay sai. Tại các nơi có nhiều người ủng hộ quân Đức, giá người dân phải trả càng cao.*[cần dẫn nguồn]*

Mỹ

Trong trận Okinawa, các nhà sử học Nhật Bản ước tính có trên 10 ngàn phụ nữ Nhật bị lính Mỹ cưỡng hiếp trong chiến dịch kéo dài 3 tháng này. Tờ New York Time thông báo khoảng 2000 dân thường trong 1 làng ở Katsuyama bị lính Mỹ giết và cưỡng hiếp

Mỹ không tàn sát dân thường có hệ thống như Đức-Nhật. Nhưng Mỹ đã để lại một dấu ấn kinh hoàng cho cả thế giới cho tới ngày hôm nay. Đó là vụ ném bom nguyên tử xuống Hiroshima và Nagasaki lúc chiến tranh gần kết thúc. Theo lệnh của Tổng thống Harry S Truman, Ngày 6 tháng 8 năm 1945, quả bom nguyên tử thứ nhất mang tên "Little Boy" đã được thả xuống thành phố Hiroshima, Nhật Bản. Sau đó 3 hôm, ngày 9 tháng 8 năm 1945, quả bom thứ hai mang tên "Fat Man" đã phát nổ trên bầu trời thành phố Nagasaki.

Có nhiều nguyên nhân khiến con số chính xác người thiệt mạng không thống nhất. Các số liệu khác nhau bởi được thống kê vào các thời điểm khác nhau. Rất nhiều nạn nhân chết sau nhiều tháng, thậm chí nhiều năm bởi hậu quả của phóng xạ. Theo ước tính, 140.000 người dân Hiroshima đã chết bởi vụ nổ cũng như bởi hậu quả của nó. Số người thiệt mạng ở Nagasaki là 74.000. Ở cả hai thành phố, phần lớn người chết là thường dân.

Hậu quả của nó còn lại tới tận ngày nay. Với nước Nhật, dư luận cho rằng hai quả bom nguyên tử mà Mỹ thả xuống là không cần thiết và hành vi chống lại dân thường là vô đạo đức.

Nhật

Trong khi Holocaust do Đức gây ra rất có tổ chức và được nhiều người biết đến, số người bị giết có thể sánh được với số thường dân bị lực lượng Nhật tàn sát tại Trung Quốc. Tương tự như cách nhìn của Đức đối với các dân tộc phía Đông nước Đức, người Nhật xem người Trung Quốc là mọi rợ và giới lãnh đạo chẳng những xem các tội ác chiến tranh là lẽ thường mà còn khuyến khích việc đó. Các ước tính số người bị chết do các hành vi này còn rất thiếu chính xác, nhưng có thể cao hơn 10 triệu, một số lượng lớn phụ nữ bị hãm hiếp có thể nhiều hơn các thống kê hiện tại. *[cần dẫn nguồn]* Một số khu vực dưới sự kiểm soát của Nhật bị nạn đói thảm khốc, như Nạn đói Ất Dậu tại miền Bắc Việt Nam.

Cuộc chiến tranh dã man Không chỉ phe Trục và các chế độ độc tài ngược đãi thường dân trong lúc chiến tranh đang diễn biến. Các công dân của các nước Đồng Minh cũng bị đau khổ trong các trường hợp họ là con cháu của những người từ các nước phe Trục. Điển hình là người Mỹ gốc Nhật đã bị tập trung ở các trại giam giữ trong thời kỳ chiến tranh. Theo nhiều tài liệu thì ở Mỹ lẫn Anh đều xuất hiện nhiều vụ tra tấn tù binh tàn bạo.

Chiến tranh tổng lực

Nạn nhân của vụ ném bom nguyên tử xuống Hiroshima

Tập tin: Bom nguyên tử.jpg

Toà nhà đứng vững sau vụ nổ

Được bắt đầu bởi Đức để khủng bố và giảm tinh thần quân chúng trong các vùng thành thị để Đức có thể tiến tới nhanh hơn, chiến tranh chiến lược dùng sức mạnh trên không gian để đánh vào các thành phố địch. Các chiến dịch của Đức có hiệu quả hữu hạn vì mẫu các máy bay ném bom không phù hợp vào việc này và lực lượng không quân còn nhỏ. Gần giữa chiến tranh, quân Đồng Minh bắt đầu dùng chiến thuật ném bom hàng loạt vào tận Đức. Để tránh sự chòng chéo nguy hiểm, có sự phân công: máy bay Anh thả bom ban đêm còn máy bay Mỹ đánh phá ban ngày. Với nhiều máy bay oanh tạc có tải trọng lớn và đủ khả năng bay đường dài, các trận ném bom này đã phá hủy nhiều thành phố Đức. Khi chiến tranh chấm dứt, họ có thể biến các khu vực đô thị thành một quầng lửa, làm tan tành thành phố. Số thường dân bị chết khá cao, tại Đức có khoảng 300.000 người. Riêng trong một trận oanh tạc thành phố Dresden, có vài chục ngàn dân thường Đức thiệt mạng. Việc các chiến dịch này có giúp đem đến chiến thắng mau hơn vẫn còn chưa rõ.

Dân thường tại Nhật Bản còn bị tấn công hơn nữa. Đức có các cơ sở công nghiệp xa nơi dân ở cho nên khu công nghiệp bị tấn công trước khu người ở. Trái lại, người dân Nhật ở đông đúc vào các khu vực thành phố trong các ngôi nhà được xây dựng bằng gỗ (tại Đức nhà cửa phần lớn được xây bằng đá), dễ bị đốt cháy và lan tràn khắp thành phố khi các quả bom được ném xuống. Thêm vào đó, Mỹ cũng sử dụng các máy bay thả bom mới hơn và lớn hơn tại Đức.

Nếu tính đến cuối cùng, cú đánh mạnh nhất là hai cuộc tấn công bằng bom nguyên tử vào hai thành phố Hiroshima và Nagasaki. Tổng số người Nhật bị thiệt mạng lên đến 400.000 người lúc ban đầu, và thêm nhiều người chết vì di chứng nhiễm phóng xạ trong nhiều năm kế tiếp. Có sự tranh cãi về việc có cần thiết phải thả bom nguyên tử trên đất Nhật hay không. Phía Mỹ vẫn cho rằng việc này đã dẫn đến việc Nhật đầu hàng một cách mau chóng, tránh thương vong cao cho quân Mỹ nếu đánh vào Nhật bằng chiến tranh quy ước (như kinh nghiệm đánh lên hai đảo Iwo Jima và Okinawa đã cho thấy). Nhưng có ý kiến phản bác cho rằng lý do chính là Mỹ muốn "dẫn mặt" Nga lúc đó có tin đang bắt đầu chế tạo bom nguyên tử.

Kết quả

Hậu quả trực tiếp của chiến tranh này là sự chiến thắng của phía Đồng Minh. Mỗi nước trong phe Trục đều phải đầu hàng vô điều kiện. Đức bị

các lực lượng từ Mỹ, Anh, Liên Xô và Pháp chiếm đóng, trong khi Áo bị chia cắt từ Đức và cũng bị chiếm đóng một cách tương tự. Nhật bị quân Mỹ chiếm đóng trong khi Liên Xô chiếm đóng các nước Đông Âu.

Quân Mỹ và Liên Xô gặp nhau tại Torgau bên bờ sông Elbe

Trái với Chiến tranh thế giới thứ nhất, khi các giới hạn làm suy yếu các nước và các nước thua cuộc bị ngăn chặn việc tái hội nhập cộng đồng quốc tế, các nước thua cuộc đã được cung cấp viện trợ để phục hồi và hội nhập cộng đồng thế giới như các quốc gia hoà bình khác. Vì lẽ đó, Đức và Nhật đã trở thành hai nước quan trọng và có nhiều ảnh hưởng mà không cần phải khiêu chiến.

Sự thất bại của Hội Quốc Liên trong việc ngăn chặn chiến tranh đã dẫn đến việc thành lập Liên Hiệp Quốc, một tổ chức quốc tế mới và có nhiều sửa đổi, cho đến nay vẫn là tổ chức quan trọng nhất trong việc thúc đẩy hoà bình và hợp tác.

Tổn thất nhân mạng